

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

POV

POVIJEST

POV D-S044

POV.44.HR.R.K1.40

40630

12

Povijest

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebjavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

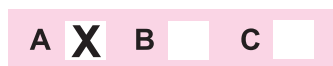
Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 40 stranica, od toga 5 praznih.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

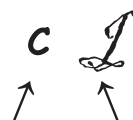
Ispravno

Ispravak pogrešnoga unosa

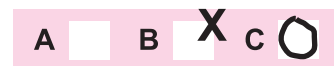

Prepisan točan odgovor

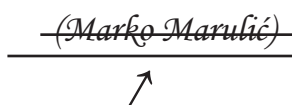
Skraćeni potpis

Neispravno

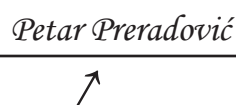

b) zadatak otvorenoga tipa

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

Povijest

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora **samo** je jedan točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Kako se naziva postupak kojim povjesničar određuje vrijeme nastanka i trajanja nekoga događaja, pojave ili predmeta?

A. analiziranje
B. atribucija
C. datiranje
D. sintetiziranje

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

2. Kako se naziva vjerovanje prema kojemu u prirodi postoje dobri i zli duhovi koji djeluju izvan ili iznad svega tjelesnoga te utječu na ljudski život i njim upravljaju?

A. animizam
B. kult mrtvih
C. sinkretizam
D. totemizam

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

3. Kako se naziva zakonik kojim je uspostavljen kastinski sustav?

A. Hamurabijev zakonik
B. Manuov zakonik
C. Mojsijev zakonik
D. Ur Naumov zakonik

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

Povijest

4. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid.

Kojemu razdoblju pripadaju lokaliteti prikazani na povijesnome zemljovidu?

- A. paleolitiku
- B. mezolitiku
- C. neolitiku
- D. eneolitiku

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Povijest

5. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Vladar Nekho, (...), poslao ljude (...) na lađama i naložio im da natrag plove kroz Heraklove stupove sve do sjevernog mora i na taj se način vrate u Egipat. Pošto su, dakle, (...) krenuli iz Crvenog mora, plovili su kroz južno more; kad bi god došla kasna jesen, pristajali bi i zasijavali zemlju (...) i ostali bi do žetve; kad bi poželi žito, plovili bi dalje, i tako su prošle dvije godine, a treće su obišli Heraklove stupove i počeli se vraćati u Egipat.

Koji je narod opisan u povijesnome izvoru?

- A. Feničani
- B. Grci
- C. Liburni
- D. Rimljani

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

6. Kako se nazivala vrsta narodnoga suda u antičkoj Grčkoj usmjerena protiv građana koji su ugrožavali demokraciju u polisu?

- A. politeizam
- B. ostrakizam
- C. deizam
- D. sofizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

7. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Imali su zakonitu vlast, ime vlasti kraljevsko. Odabrani muževi, kojima je tijelo bilo oslabljeno od godina, a um snažan u mudrosti, brinuli su se o državnim poslovima; oni su, bilo zbog svoje dobi, bilo zbog sličnosti skrbi, nazivani ocima (...)

Kako se naziva organ vlasti u Rimu nazvan *ocima* u povijesnome izvoru?

- A. pučki tribuni
- B. senat
- C. cenzori
- D. konzuli

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

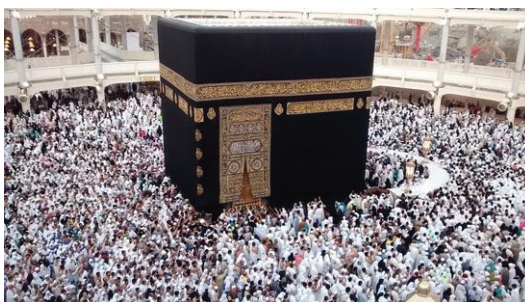

Povijest

<p>8. Tko su bili <i>martiri</i> u kršćanstvu?</p> <p>A. graditelji B. demagozi C. mučenici D. župnici</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>9. U kojim su gradovima djelovale rimske kovnice novca?</p> <p>A. u Mursi i Andautoniji B. u Saloni i Naroni C. u Sisciji i Sirmiju D. u Skardoni i Cibalama</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>10. Iz kojega je grada prema djelu <i>O upravljanju carstvom</i> car Heraklije doveo svećenike u Dalmaciju i Ilirik?</p> <p>A. iz Akvileje B. Iz Carigrada C. iz Rima D. iz Soluna</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>11. Koje se pismo u 12. stoljeću posljednje proširilo među Hrvatima?</p> <p>A. arabica B. ćirilica C. glagoljica D. latinica</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>POV D-S044</p> <div><p>01</p></div>	

Povijest

12. Pozorno pogledajte slikovne priloge.

Što je zajedničko građevinama prikazanim na slikovnim priložima?

- A. prostor nastanka
- B. pripadnost istoj religiji
- C. gotički stil gradnje
- D. ranosrednjovjekovno doba gradnje

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

13. Što je bila teritorijalna osnovica za nastanak Kraljevine Španjolske u 15. stoljeću?

- A. ujedinjenje Aragona i Kastilije
- B. raspad Kordopskoga kalifata
- C. utemeljenje Portugala
- D. osvajanje Granade

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

<p>14. S kojim je hrvatskim velikaškim rodom bosanski kralj Stjepan Tvrtko I. bio u rodbinskoj vezi?</p> <p>A. s Babonićima B. s Frankapanima C. s Kurjakovićima D. sa Šubićima</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>	
<p>15. Pozorno pročitajte povijesni izvor iz 1492. godine.</p> <p><i>(...) Doplivali su do naših brodova i donijeli nam papige, klupka pamuka, duge sulice i još mnoga drugih stvari koje su mijenjali za ono što smo im dali, kao staklene kuglice i zvonca. Davali su i uzimali sve od srca rado – ali meni se činilo da oskudjevaju u svemu. Idu goli naokolo kako ih je majka rodila, muškarci i žene... Svi koje sam vidio bili su mladi; naime nijednog nisam vidio koji bi bio stariji od trideset godina... (...)</i></p> <p>Stanovnici kojega su prostora opisani u povijesnome izvoru?</p> <p>A. Brazila B. Indije C. Meksika D. San Salvadora</p>		<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>16. Kako se zove autor djela <i>Pohvala ludosti</i>?</p> <p>A. Dante Alighieri B. Erazmo Roterdamski C. Francesco Petrarca D. Jean-Jacques Rousseau</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>	
<p>17. Kako se zove autor prve gramatike hrvatskoga jezika iz 1604. godine?</p> <p>A. Antun Dalmatin B. Bartol Kašić C. Ivan Belostenec D. Juraj Habdelić</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>	
<p>POV D-S044</p> <div style="text-align: right;"> 01 </div>		

Povijest

18. Koji od navedenih izuma **nije** bio poznat tijekom prve industrijske revolucije?

- A. gromobran
- B. parni stroj
- C. tiskarski stroj
- D. transformator

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

19. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Razdoblje vladavine kojega vladara prikazuje slikovni prilog?

- A. Karla III. (VI.)
- B. Marije Terezije
- C. Josipa II.
- D. Leopolda II.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

20. Koji je prostor u ranome novom vijeku bio u interesnoj sferi i pod zaštitom Habsburške Monarhije i Osmanskoga Carstva?

- A. Dubrovačka Republika
- B. Istra
- C. Slavonija
- D. Turska Hrvatska

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

21. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Koja je od navedenih značajka zajednička osobama navedenim na slikovnome prilogu?

- A. status akademika
- B. svećenički poziv
- C. prosvjetiteljska djelatnost
- D. borba protiv mađarizacije

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

22. Kojim je aktom Francuska bila podijeljena na 83 departmana?

- A. ustavom iz 1791. godine
- B. ustavom iz 1795. godine
- C. konkordatom iz 1801. godine
- D. ustavom iz 1804. godine

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

23. Kojoj je državi Napoleon Bonaparte 1808. godine nametnuo svojega brata Josepha za kralja?

- A. Egiptu
- B. Španjolskoj
- C. Mletačkoj Republici
- D. Varšavskom Vojvodstvu

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Povijest

24. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid.

Za čije je vladavine sagrađena cesta koja je na zemljovidu obilježena crvenom bojom?

- A. Josipa II.
- B. Marije Terezije
- C. Napoleona I.
- D. Napoleona III.

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

25. Tko je u Hrvatskoj u 19. stoljeću donio zakon o građanskoj i vjerskoj ravnopravnosti Židova?

- A. ban Ivan Mažuranić
- B. ban Josip Jelačić
- C. Ugarski sabor
- D. Hrvatski sabor

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

26. Koja je država u drugoj polovini 19. stoljeća postala vlasnikom Sueskoga kanala?

- A. Francuska
- B. Rusija
- C. Sjedinjene Američke Države
- D. Velika Britanija

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

Povijest

27. Koji je političar tijekom Prvoga svjetskog rata organizirao smještaj gladne djece iz Dalmacije i Hercegovine u sjevernu Hrvatsku i Slavoniju?

- A. Antun Radić
- B. Đuro Basariček
- C. Niko Nardeli
- D. Stjepan Sarkotić

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

28. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

(...) Na cijelom hrvatskom državnom teritoriju uveden je apsolutistički režim srpskog kralja, koji hrvatskom narodu uskraćuje primarna narodna prava, koja su inače osigurana svakomu narodu. Tako je zabranjena uporaba imena hrvatskog naroda, koji je priznat u međunarodnim ugovorima kao međunarodni faktor, te koji se nije odrekao niti svojega imena niti svoje egzistencije u zajednici naroda . (...)

3. Na temelju izmišljenih okrivljenja i lažnih iskaza što ih je iznudila policija, zatvoren je predsjednik narodnog zastupstva dr. Vladimir Maček. On je stavljen pred izvanredni sud, čije se rasprave ne objavljuju (...)

Kada je nastao povijesni izvor?

- A. neposredno nakon 1. prosinca 1918. godine
- B. nakon kraljevoga proglasa 6. siječnja 1929. godine
- C. nakon uspostave Nezavisne Države Hrvatske
- D. neposredno nakon krvoprolića u Narodnoj skupštini

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

29. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Prijevod (natpis na drvetu): Liga naroda

Što simbolizira ptica prikazana na slikovnome prilogu?

- A. zadaće Lige naroda
- B. osnivanje Organizacije Ujedinjenih naroda
- C. američku politiku izolacionizma
- D. države gubitnice Prvoga svjetskoga rata

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

30. U kojemu je gradu 1946. godine održana međunarodna mirovna konferencija na kojoj su određene nove granice država?

- A. u Berlinu
- B. u Nürnbergu
- C. u Parizu
- D. u Rimu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S044

01

Povijest

31. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

(...) U istočnoj Bosni, gdje se s uspjehom odupiremo teškim prilikama i jačem neprijatelju, stiže me neočekivana vijest, da sam na sastanku rodoljuba u Gospiću izabran članom i određen predsjednikom Vijeća za Hrvatsku.

Tim činom su rodoljubi na mene svratili pažnju ne samo Hrvata od Čakovca u Međimurju i od Ćićarije u Istri do Boke kotorske, pa do Lošinja na Jadranu do Zemuna na Dunavu, no također i ljudi naše krvi i jezika onkraj dalekih planina i širokih okeana, te osjećam potrebu, da na časni poziv odgovorim ne samo Vijeću, nego svima, koji bi u toj odluci našli izražaj vlastitoj želji. (...)

Na što je reagirao Vladimir Nazor u lipnju 1943. godine prema povijesnome izvoru?

- A. na odluke drugoga zasjedanja AVNOJ-a
- B. na odluku o njegovu imenovanju za predsjednika ZAVNOH-a
- C. na odluke konferencije u Teheranu
- D. na vijest o kapitulaciji Italije

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

32. Koji je politički savez u vrijeme hladnoga rata bio glavni suparnik Sjevernoatlantskomu vojnom savezu (NATO-u)?

- A. pokret nesvrstanih
- B. Trojni pakt
- C. Varšavski pakt
- D. Vijetkong

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

33. Kako se naziva politička organizacija hrvatske dijaspe koja je bila organizator ubacivanja naoružanih pojedinaca u SFRJ?

- A. Hrvatsko narodno vijeće
- B. Hrvatska bratska zajednica
- C. Hrvatski oslobodilački pokret
- D. Hrvatsko revolucionarno bratstvo

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

34. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Tekst ispod karikature:

Da smo prije rata mogli ovako sitno da prosijavamo, ne bi Švabo onako žario i palio po našoj zemlji.

Koje su godine održani izbori na koje se odnosi slikovni prilog?

- A. 1945. godine
- B. 1963. godine
- C. 1971. godine
- D. 1980. godine

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

35. Što su Palestinci u političkome pogledu ostvarili 1994. godine?

- A. vjersko ujedinjenje
- B. političku nezavisnost
- C. političku samoupravu
- D. podjelu Jeruzalema

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

36. Kako se zvao najznačajniji rimski povjesničar koji je djelovao u prijelazu iz 1. stoljeća na 2. stoljeće?

0 ☐
1 ☐

bod

37. Kako se naziva narod konjanika – ratnika koji su u prvoj polovini 17. stoljeća prije Krista utemeljili vlastitu dinastiju sa središtem u gradu Avarisu i ostvarili prevlast nad čitavim Egiptom?

0 ☐
1 ☐

bod

38. Kako se zvao posljednji zakoniti rimski car ubijen u Dioklecijanovoj palači 480. godine?

0 ☐
1 ☐

bod

39. U kojemu je gradu južne Panonije bilo sjedište Gepida?

0 ☐
1 ☐

bod

POV D-S044

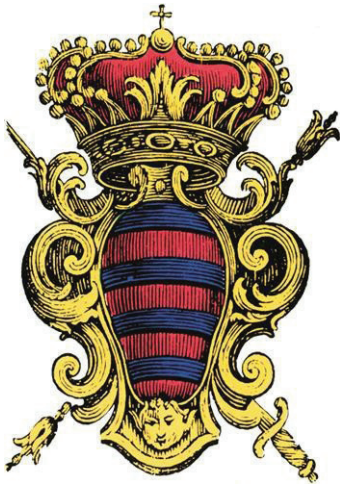
02

Povijest

<p>40. Kako se naziva buna francuskih seljaka protiv feudalnih gospodara koja je 1358. godine izbila u pokrajinama Île-de-France, Picardie, Champagne i Orléans?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>41. Pozorno pročitajte povijesni izvor.</p> <p><i>Ja mnogorješni pop Martinac, plemenom Lapčanin, pošto mi je Bog dao, ovako ponizno dovrših ove knjige, sjedeći u svojoj kući (...) u vrijeme svetoga oca u Bogu pape Aleksandra Šestoga, i u vrijeme Maksimijana kralja rimskoga, (...) I počeo napadati Modruš. (...) Tada pak gospoda hrvatske i bani hrvatski digoše vojsku protiv njega i počeo boj (...). I tu se boriše u velikoj bitci. Tada bijaše pobijeđena čast kršćanska, tada uhvatiše bana hrvatskoga još živa. Tada ubiše kneza Ivana Frakapana. Samo se knez Bernardin Frankapan izvuče s malo ljudi. I tada počeoše cviliti rodilje i udovice mnoge te mnogi drugi. I bi zabrinutost (skrb) velika kakve nije bila od vremena nečistih Tatara i Gota i Atile. Godine Gospodnje 1493.</i></p> <p>Koja je bitka opisana u povijesnome izvoru?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>42. Kako se naziva novi ogranak reformacijskoga pokreta osnovan 1541. godine u Ženevi?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>POV D-S044</p> <div style="text-align: right;"> <p>02</p> </div>	

Povijest

43. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Grb koje je države prikazan na slikovnome prilogu?

0 ☐
1 ☐

bod

44. Koji je grad bio najvažnija luka Hrvatske i Ugarske u 18. stoljeću?

0 ☐
1 ☐

bod

45. Koje je značenje izraza *ancien régime*?

0 ☐
1 ☐

bod

POV D-S044

02

Povijest

46. Kako se naziva glavno glasilo Hrvatske bratske zajednice u SAD-u koje izlazi i danas?

0

☐

1

☐

bod

47. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Prijevod na dnu karikature: Čovjek koji može učiniti da prljavština leti.

Imperijalističku politiku koje države prikazuje slikovni prilog?

0

☐

1

☐

bod

48. Koje su dvije pokrajine u sastavu Federativne Narodne Republike Jugoslavije imale autonomni položaj?

0

☐

1

☐

bod

Povijest

49. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Upotreba kojega je novog oružja izazvala zdravstveni problem vojnicima iz Prvog svjetskoga rata prikazanim na slikovnome prilogu?

0 ☐
1 ☐

bod

50. U kojoj je državi nakon Drugoga svjetskog rata bio osuđen nacistički zločinac Adolf Eichmann?

0 ☐
1 ☐

bod

POV D-S044

02

Povijest

51. Pozorno pročitajte povijesni izvor.

Sve do sedamdesetih godina našoj je hrvatskoj himni dodijeljen, nazvala bih to tako komorni status, tj. načelno se nije svirala i pjevala na otvorenim prostorima, (...) i bila je samo neka vrsta pratnje, tj. smjela se svirati ili otpjevati na manifestacijama, važnim proslavama, (...) tek nakon obvezatne državne jugoslavenske himne „Hej, Slaveni“, (...) Odlučili smo kao [čelnici Saveza Komunista Hrvatske] javno prekinuti nepoželjnu tradiciju, i prigodom Titova posjeta Zagrebu, dočekujući ga službeno i s počastima (...) Tito je već počeo koračati, kad se razlijegeše zvuci hrvatske himne (...) Očekivalo smo da će nam Tito zbog toga prigovoriti, ali niti nas je išta pitao, niti prigovorio (...) Saznali smo da je nakon toga uslijedila istraga u Armiji (jer je himnu odsvirao vojni orkestar)...

Kako se zove autorica povijesnoga izvora?

0

1

bod

52. Pozorno pogledajte slikovni prilog.

Prijevod: *Mi obnavljamo izgubljene krakove!*

Kojim je događajem iz 2001. godine započelo provođenje politike koju problematizira prikazana politička karikatura?

0

1

bod

Povijest

III. Zadatci višestrukoga izbora (kronologije)

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

53. U kojemu su nizu točno kronološki poredani razvojni stupnjevi u životu prapovijesnih ljudi?

- A. početci upotrebe fibula → pojava *Homo habilisa*
→ pojava *Homo erectusa* → pojava spiljskoga slikarstva
- B. pojava *Homo habilisa* → pojava *Homo erectusa*
→ pojava spiljskoga slikarstva → početci upotrebe fibula
- C. pojava *Homo erectusa* → pojava spiljskoga slikarstva
→ početci upotrebe fibula → pojava *Homo habilisa*
- D. pojava spiljskoga slikarstva → pojava *Homo habilisa*
→ pojava *Homo erectusa* → početci upotrebe fibula

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

54. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji i procesi iz razdoblja ranoga srednjeg vijeka?

- A. uspostava dinastije Karolinga → utemeljenje Papinske Države
→ pad avarskoga kaganata → Mir u Aachenu
- B. utemeljenje Papinske Države → uspostava dinastije Karolinga
→ pad avarskoga kaganata → Mir u Aachenu
- C. Mir u Aachenu → utemeljenje Papinske Države
→ pad avarskoga kaganata → uspostava dinastije Karolinga
- D. uspostava dinastije Karolinga → Mir u Aachenu
→ utemeljenje Papinske Države → pad avarskoga kaganata

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

55. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz povijesti hrvatsko-habsburških odnosa u ranome novom vijeku?

- A.** Mir na Žitvi → Ferdinand I. Habsburški izabran za hrvatskoga kralja
→ Ferdinand II. dodjeljuje Vlaške statute
→ pogubljeni Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan
- B.** pogubljeni Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan → Mir na Žitvi
→ Ferdinand II. dodjeljuje Vlaške statute
→ Ferdinand I. Habsburški izabran za hrvatskoga kralja
- C.** Ferdinand I. Habsburški izabran za hrvatskoga kralja → Mir na Žitvi
→ Ferdinand II. dodjeljuje Vlaške statute
→ pogubljeni Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan
- D.** Ferdinand I. Habsburški izabran za hrvatskoga kralja
→ pogubljeni Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan
→ Ferdinand II. dodjeljuje Vlaške statute → Mir na Žitvi

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

56. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz povijesti Osmanskoga Carstva u prvoj polovini 19. stoljeća?

- A.** proglašen tzv. hatišerif od Gilhane → donesen anglo-francuski sporazum o tjesnacima Bospor i Dardaneli → završen Krimski rat → napisane Načertanije
- B.** proglašen tzv. hatišerif od Gilhane → napisane Načertanije
→ donesen anglo-francuski sporazum o tjesnacima Bospor i Dardaneli
→ završen Krimski rat
- C.** napisane Načertanije → donesen anglo-francuski sporazum o tjesnacima Bospor i Dardaneli → proglašen tzv. hatišerif od Gilhane → završen Krimski rat
- D.** proglašen tzv. hatišerif od Gilhane → donesen anglo-francuski sporazum o tjesnacima Bospor i Dardaneli → napisane Načertanije → završen Krimski rat

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

Povijest

57. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz hrvatske povijesti 19. stoljeća?

- A.** Listopadska diploma → Hrvatsko-ugarska nagodba
→ Prva dalmatinsko-hrvatsko-slavonska gospodarska izložba
→ u Zagrebu osnovan Stol sedmorice
- B.** Listopadska diploma → u Zagrebu osnovan Stol sedmorice
→ Prva dalmatinsko-hrvatsko-slavonska gospodarska izložba
→ Hrvatsko-ugarska nagodba
- C.** Listopadska diploma → Hrvatsko-ugarska nagodba → u Zagrebu osnovan Stol sedmorice → Prva dalmatinsko-hrvatsko-slavonska gospodarska izložba
- D.** u Zagrebu osnovan Stol sedmorice → Listopadska diploma
→ Prva dalmatinsko-hrvatsko-slavonska gospodarska izložba
→ Hrvatsko-ugarska nagodba

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

58. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz povijesti Hrvatske na početku 20. stoljeća?

- A.** na Sušaku pokrenut *Novi list* → uvođenje tzv. Željezničke pragmatike
→ osnivanje Hrvatske pučke seljačke stranke → Zadarska rezolucija
- B.** na Sušaku pokrenut *Novi list* → osnivanje Hrvatske pučke seljačke stranke
→ Zadarska rezolucija → uvođenje tzv. Željezničke pragmatike
- C.** uvođenje tzv. Željezničke pragmatike → Zadarska rezolucija
→ na Sušaku pokrenut *Novi list* → osnivanje Hrvatske pučke seljačke stranke
- D.** uvođenje tzv. Željezničke pragmatike
→ osnivanje Hrvatske pučke seljačke stranke
→ Zadarska rezolucija → na Sušaku pokrenut *Novi list*

- A.** ☐
- B.** ☐
- C.** ☐
- D.** ☐

Povijest

59. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz povijesti Drugoga svjetskog rata?

- A. potpisana Atlantska povelja → održana konferencija u Casablanci
→ održana konferencija u Teheranu → održana konferencija u Jalti
- B. održana konferencija u Jalti → održana konferencija u Casablanci
→ održana konferencija u Teheranu → potpisana Atlantska povelja
- C. potpisana Atlantska povelja → održana konferencija u Teheranu
→ održana konferencija u Casablanci → održana konferencija u Jalti
- D. održana konferencija u Teheranu → održana konferencija u Casablanci
→ potpisana Atlantska povelja → održana konferencija u Jalti

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

60. U kojemu su nizu točno kronološki poredani događaji iz razdoblja Domovinskoga rata?

- A. početak tzv. balvan-revolucije u Kninu → pogibija hrvatskih policajaca u Borovome Selu → početak opsade Vukovara → pogibija Josipa Jovića
- B. pogibija Josipa Jovića → početak opsade Vukovara → pogibija hrvatskih policajaca u Borovome Selu → početak tzv. balvan-revolucije u Kninu
- C. početak opsade Vukovara → pogibija Josipa Jovića → pogibija hrvatskih policajaca u Borovome Selu → početak tzv. balvan-revolucije u Kninu
- D. početak tzv. balvan-revolucije u Kninu → pogibija Josipa Jovića
→ pogibija hrvatskih policajaca u Borovome Selu → početak opsade Vukovara

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

IV. Zadatci višestrukoga izbora (uz polazni sadržaj)

U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore, povijesne zemljovide i slikovne priloge te odgovorite na postavljena pitanja.

Od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

61. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Kad Anum, uzvišeni kralj Anunaki-ja, i Illil, gospodar onog i ovog svijeta koji određuje usud Zemlje, dadoše Marduku, prvorođenom sinu Ea, boga pravičnosti, vlast nad ljudima i uzdigoše ga među Igigi-ma, oni zazvaše Babilon njegovim vlastitim imenom, tako ga učiniše silnim na sve četiri strane svijeta, te za njega osnovaše vječno kraljevstvo temelja čvrstih poput onih na kojima počiva nebo i zemlja; tad Anum i Illil pozvaše, da bi činio dobro ljudima, mene po imenu, (...) pred bogovima poniznog vladara, da uspostavim pravdu na zemlji, da zatrem zlog i opakog, da moćni ne naudi slabom, da se poput Šamaša uspnem nad crnoglavim, da svjetlom obasjam zemlju.

61.1. Na koji se povijesno-geografski prostor odnosi navedeni opis u povijesnome izvoru?

- A. na Egipat
- B. na Indiju
- C. na Judeju
- D. na Sumer

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

61.2. Tko je prema povijesnome izvoru poslan da „uspostavlja pravdu na zemlji“?

- A. Ašur
- B. Hamurabi
- C. Jahve
- D. Marduk

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S044

01

Povijest

62. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Godine tisuću šezdeset i šeste od utjelovljenja Gospodina našega Isusa Krista, za carevanja Dukice u Konstantinopolu, ja Krešimir, kralj Hrvatske i Dalmacije, sin kralja Stjepana, uz dopuštenje splitskoga nadbiskupa Lovre te svih biskupa našega kraljevstva i pristanak našega vojvode Stjepana i ostalih knezova Hrvatske dajem kraljevsku slobodu Samostanu svete Marije, koji je sagradila moja sestra Cika, tako da, ako bi se koji drznik htio suprotstaviti u nečemu prije spomenutom samostanu ili silom nešto oduzeti, crkvi neka vrati četverostruko i sve njegovo neka bude podvrgnuto kraljevskom pravu. Ovo, što je od nadbiskupa i od svih biskupa potvrđeno po crkvenim zakonima, odobreno je i od cjelokupnog skupa. (...)

Na dan rođenja Gospodinova u Šibeniku su pred svima prije spomenutoj opatici Ciki (Čiki) predani ovi zapisi.

62.1. U kojemu se gradu nalazi samostan koji se obdaruje „kraljevskom slobodom”?

- A. u Rabu
- B. u Splitu
- C. u Šibeniku
- D. u Zadru

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

62.2. Uz koji je blagdan povezan nastanak povijesnoga izvora?

- A. uz Božić
- B. uz Uskrs
- C. uz Tijelovo
- D. uz Veliku Gospu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S044

01

Povijest

63. Pozorno pročitajte povijesni izvor iz 1241. godine i odgovorite na postavljena pitanja.

1. U slučaju da protiv naših ili njihovih građana krenu razbojnici ili neki drugi zli ljudi, (...) i budu vršili na naše ili njihove građane napade; onda ćemo mi zajedno s njima i oni zajedno s nama na istoj osnovi sudjelovati u troškovima u vezi s uništavanjem i istrjebljenjem ovih razbojnika. 2. Dalje, ako neko od ljudi koji žive izvan grada samovoljno ubije nekog od građana Hamburga ili Lübecka, ako ga rani, istuče štapom ili na neki drugi način, (...), onda ćemo mi zajedno s njima i oni s nama podnositi troškove koji budu potrebni za kaznu i sanaciju štete.(...) 3. Osim toga, ako neko od njihovih građana pored grada Lübecka ili naših građana pored grada Hamburga doživi nasilje, mi ćemo njihovog uvreditelja ili njihove uvreditelje, a oni našeg ili naše na osnovi zajedničkog računa tražiti i kazniti u vezi s tim...

63.1. Što je bila temeljna nakana navedenoga trgovačkog ugovora?

- A. zaštita trgovine
- B. zaštita hodočasnika
- C. politička ekspanzija
- D. promicanje merkantilizma

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

63.2. Kojemu trgovačkom području pripadaju gradovi navedeni u povijesnome izvoru?

- A. Beča
- B. Genove
- C. Hanze
- D. Mletaka

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

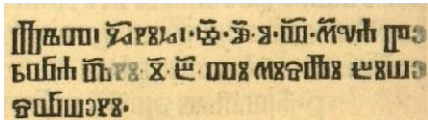
POV D-S044

01

Povijest

64. Pozorno pogledajte slikovni prilog i odgovorite na postavljena pitanja.

Prijepis teksta s fotografije na latinicu: Lêty G(ospod)nihь č·u·o·v· m(ise)ca pervra d(b)ni-i-b- ti misli biše svršeni.

(Godine Gospodnje 22. veljače 1483., ovaj je Misal završen.)

64.1. Na koje se djelo odnose podatci navedeni u povijesnome izvoru?

- A. na *Splitski evangelijar*
- B. na *Trogirski evanđelistar*
- C. na *Misal po zakonu rimskoga dvora*
- D. na *Misal Hrvoja Vukčića Hrvatinića*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

64.2. Koji podatak nedostaje u povijesnome izvoru?

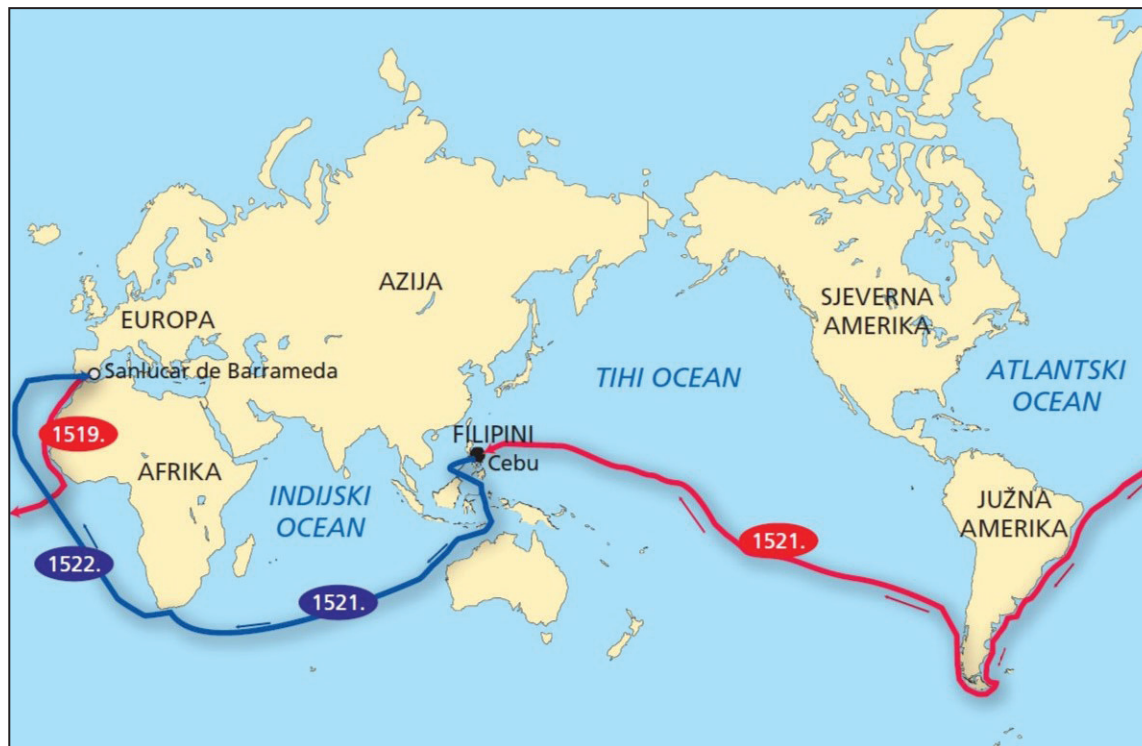
- A. o godini tiskanja knjige
- B. o mjesecu tiskanja knjige
- C. o danu tiskanja knjige
- D. o mjestu tiskanja knjige

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

65. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

65.1. Ekspedicija kojega je istraživača prikazana crvenom linijom na povijesnome zemljovidu?

- A. Ameriga Vespuccija
- B. Bartholomea Diaza
- C. Ferdinanda Magellana
- D. Kristofora Kolumba

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

65.2. Što je dokazala ekspedicija čiji je smjer putovanja prikazan na povijesnome zemljovidu?

- A. da je Zemlja ravna ploča
- B. da je Zemlja okrugla
- C. da se na zapadu nalazi novi kontinent
- D. da su Vikinzi prvi naselili Sjevernu Ameriku

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

POV D-S044

01

Povijest

66. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid s kraja 18. stoljeća i odgovorite na postavljena pitanja.

66.1. Kako se naziva prostor na karti označen tamnocrvenom bojom?

- A. Varaždinski okrug
- B. Zagrebački okrug
- C. Ugarsko primorje
- D. Vojna krajina

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

66.2. Što je bilo poništeno prikazanim ustrojem Habsburške Monarhije?

- A. županijski ustroj
- B. banovinski ustroj
- C. francuska osvajanja
- D. osmanlijska osvajanja

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

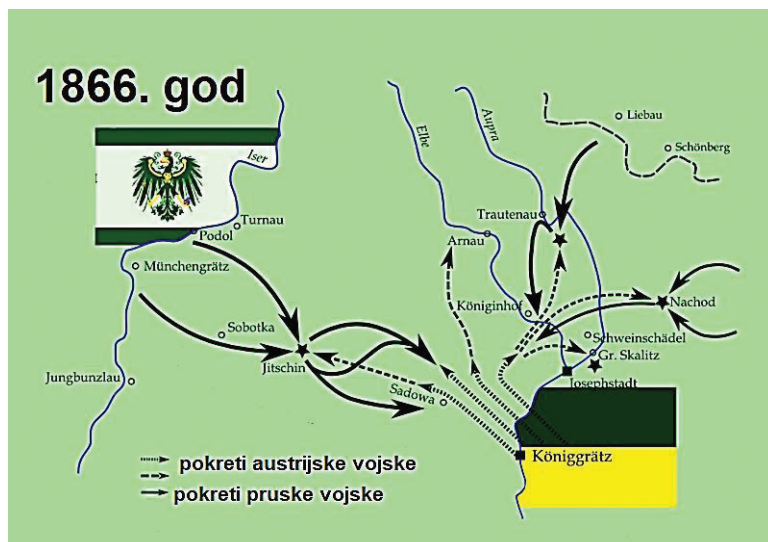
POV D-S044

01

Povijest

67. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

67.1. Koji je bio povod sukobu prikazanome na povijesnome zemljovidu?

- A. sukob oko vodeće uloge u procesu ujedinjenja njemačkih država
- B. pruska namjera da svrgne dinastiju Habsburg s prijestolja u Austriji
- C. sukob oko podjele kolonija u Africi i na Bliskome istoku
- D. austrijska namjera da obnovi Sveto Rimsko Carstvo Njemačkoga Naroda

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

67.2. Što je od navedenoga bila neposredna posljedica prikazane bitke?

- A. Osnovano je Međunarodno udruženje Crvenoga križa.
- B. Napoleon III. uključio se u rat na strani Austrije.
- C. Pruska je Italiji prepustila Papinsku Državu.
- D. Austrija je Italiji prepustila Veneciju.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

68. Pozorno pročitajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

(...) Sastoji se iz teritorija koji smo, (...), Cvetković i ja još u Vukovoj Gorici ustanovili. Dobiva posebni hrvatski parlament (sabor), koji je uz kraljevu sankciju isključivo kompetentan za donošenje sviju autonomnih zakona, te svoju autonomnu vladu, kojoj je na čelu ban imenovan po kralju, i to ne uz supotpis predsjednika zajedničke vlade nego uz svoj vlastiti supotpis, i koji je odgovoran jedino Hrvatskom saboru. Kao autonomni poslovi (...) ustanovljeni su poslovi uprave, pravosuđa, školstva, socijalne politike, narodnog gospodarstva, šumarstva i rudarstva, građevina te zdravstva. Kao zajednički poslovi pridržani su centralnom parlamentu i centralnoj vladi vanjski poslovi uključivši vanjsku trgovinu, poslovi vojnički, pošta i željeznica te neke važnije ceste, naročito cesta Beograd-Zagreb-Sušak. Izrijekom je bilo spomenuto da se autonomnija Hrvatske može proširiti prenošenje »i drugih poslova« iz zajedničkih poslova u autonomne, ali se ne može suživati bez pristanka Hrvatskog sabora. (...)

68.1. O čijoj se političkoj autonomiji govori u povijesnome izvoru?

- A. Banovine Hrvatske
- B. Države Slovenaca, Hrvata i Srba
- C. Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca
- D. Nezavisne Države Hrvatske

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

68.2. Koji je političar autor povijesnoga izvora?

- A. Ivan Šubašić
- B. Pavle Karađorđević
- C. Svetozar Pribićević
- D. Vladko Maček

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

69. Pozorno pogledajte povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

69.1. Kako se naziva politički sukob prikazan na povijesnome zemljovidu?

- A. apartheid
- B. detant
- C. kubanska kriza
- D. sueska kriza

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

69.2. Što na zemljovidu predstavljaju linije označene brojevima 1 i 2 na povijesnome zemljovidu?

- A. domet sovjetskih raketa
- B. položaj američkih nuklearnih projektila
- C. teritorijalne pretenzije Kube
- D. teritorijalne pretenzije Sovjetskoga Saveza

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

70. Pozorno pogledajte slikovne priloge i odgovorite na postavljena pitanja.

KOALICIJA NARODNOG SPORAZUMA

A HRVATSKA DEMOKRATSKA STRANKA

B

C

D

70.1. Na kojim su izborima korišteni prikazani predizborni materijali?

- A. za sabor Federalne Republike Hrvatske
- B. za sabor Socijalističke Republike Hrvatske
- C. za sabor Republike Hrvatske
- D. za Županijski dom Hrvatskoga sabora

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

70.2. Kojim je slovom obilježen predizborni materijal stranke koja je pobijedila na izborima 1990. godine?

- A. slovom A
- B. slovom B
- C. slovom C
- D. slovom D

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Povijest

Prazna stranica

POV D-S044

99

Povijest

Prazna stranica

POV D-S044

99

Povijest

Prazna stranica

POV D-S044

99

Povijest

Prazna stranica

POV D-S044

99